

Sygn. akt IV P 296/21 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2021 roku

Sąd Rejonowy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Toruniu

w składzie: Przewodniczący: Sędzia Alina Kordus - Krajewska

Protokolant: sekretarz sądowy Michał Ziółkowski

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2021 roku

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko Szkole (...) w O.

o wynagrodzenie

I Oddała powództwo,

II Nie obciąża powódki kosztami zastępstwa procesowego pozwanej,

III Oplata od pozwu obciąża Skarb Państwa.

Sędzia Alina Kordus - Krajewska

Sygn. akt IV P 296/21 upr

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym dnia 10 sierpnia 2021 r. powódka M. S. wniosła przeciwko Szkole (...) w O. o zapłatę kwoty 4.580,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 5 maja 2021 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że toczyło się wobec niej, jako nauczyciela, postępowanie dyscyplinarne, uprzednio poprzedzone zawieszeniem jej w obowiązkach i jednoczesnym obniżeniem jej wynagrodzenia zasadniczego o 25% od dnia 1 listopada 2020 r. Wskazała, że na mocy orzeczenia wydanego w dniu 12 kwietnia 2021 r., a prawomocnego 5 maja 2021 r., uniewinniono ją od zarzucanego jej czynu i dyrektor pozwanej szkoły przywrócił ją do pracy, a także wypłacił jej wyrównanie wynagrodzenia zasadniczego ograniczonego uprzednio o 25%, dodatek wiejski oraz wyrównanie nagrody jubileuszowej brutto. Wskazano, że pozwany ponownie zaczął także wypłacać powódce dodatek za wysługę lat. Powódka podała jednak, że odmówiono jej, z nieznanых przyczyn, wypłaty dodatku za wysługę lat 20% za okres od 1 listopada 2020 r. do 30 kwietnia 2021 r. tj. łącznie 4.580, 40 zł. Zdaniem powódki jest to błędne i narusza przepisy prawa, a przede wszystkim art. 85u ust. 4 Karty Nauczyciela, mający charakter bezwzględnie obowiązujący. Powódce, w jej ocenie, winno się bowiem należeć zwrot zatrzymanego wynagrodzenia, po uniewinnieniu jej zarzucanych czynów, a w myśl art. 30 ust 1 pkt 1-2 Karty Nauczyciela wynagrodzeniem są oprócz wynagrodzenia zasadniczego, także dodatki, w tym dodatek za wysługę lat.

W dniu 27 sierpnia 2021 r. wydany został nakaz zapłaty zgodny z żądaniem pozwu, który utracił moc z uwagi na wniesienie przez pozwanego sprzeciwu.

W sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zwrot kosztów procesu. Pozwany wskazał, że okoliczności faktyczne sprawy są bezsporne. Kwestią sporną pozostaje natomiast wykładnia art. 85u ust 2 i 4 Karty Nauczyciela.

Zdaniem pozwanego, w okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków nie przysługują dodatki oraz wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe, a w związku z tym nauczyciel oprócz ograniczenia wysokości wynagrodzenia zasadniczego, w ogóle traci prawo do dodatków określonych w art. 30 ust 1 pkt 2-4 Karty Nauczyciela. Pozwany uzasadniając dalej wskazał, że na mocy art. 85u ust.4 pracodawca zobowiązany jest zwrócić nauczycielowi wyłącznie zatrzymane kwoty wynagrodzenia należy stwierdzić, że kwoty dodatków i wynagrodzenia za godziny nadliczbowe za okres zawieszenia nie podlegają zwrotowi z uwagi na fakt, że nie zostały zatrzymane, a nauczyciel utracił je z mocy prawa.

Pismem datowanym na 8 listopada 2021 r. pozwany uzupełnił swoje stanowisko w sprawie podając, że pozwany przyjął korzystną dla powódki interpretację treści art. 85 u ust.2 Karty Nauczyciela i wypłacił jej dodatek wiejski za czas zawieszenia w obowiązkach. Pozwany podał, że istnieje pogląd, że nauczycielowi w okresie zawieszenia w ogóle nie przysługuje, żaden dodatek, a w tym dodatek wiejski, jednak istnieje też taki, zgodnie z którym nauczyciel nie traci tego dodatku, z uwagi na jego charakter i niezaliczenie tego dodatku do katalogu składników wynagrodzenia nauczyciela na podstawie art. 30 ust 1 pkt 4 Karty Nauczyciela.

W odpowiedzi na sprzeciw powódka w całości podtrzymała swoją argumentację w sprawie.

Stanowiska stron pozostały niezmiennie do zakończenia procesu.

Sąd ustalił, co następuje:

M. S. jest zatrudniona od 1980 r. w Szkole (...) w O. jako nauczyciel. Z tytułu stażu pracy na mocy art. 33 ust.1 Karty Nauczyciela przysługuje jej dodatek za wysługę lat w wysokości 20 % wynagrodzenia zasadniczego.

Okoliczności bezsporne oraz dowód:

- pismo pracodawcy z dnia 2 września 2020 r. – k.12
- pismo pracodawcy z dnia 28 sierpnia 2020 r. – k. 13
- paski płacowe z 1.09.2020, 08.09.2020 r., 1.10.2020 r. – k. 14-16

W październiku 2020 r. przeciwko powódce M. S. zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne zawisłe przed Komisją Dyscyplinarną przy Wojewodzie (...), wszczęte na skutek wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego dla (...) przy Wojewodzie (...) z dnia 5 października 2020 r., które prowadzone było pod sygnaturą akt WO. (...)(...)

Z dniem 1 listopada 2020 r. M. S. została zawieszona w pełnieniu obowiązków nauczyciela w związku z toczącym się przeciwko niej postępowaniem dyscyplinarnym, a jednocześnie od tego dnia obniżone zostało jej wynagrodzenie zasadnicze o 25%.

Dowód:

- decyzja o zawieszeniu z dnia 15 października 2020 r. – k. 17
- pasek płacowy z 02.11.2020 r- k. 18

W dniu 12 kwietnia 2021 r. wydano orzeczenie w postępowaniu dyscyplinarnym, uniewinniające powódkę od zarzucanego jej czynu. Orzeczenie uprawomocniło się w dniu 5 maja 2021 r.

Dowód:

- orzeczenie dyscyplinarne z dnia 12 kwietnia 2021 r.- k.19-19v
- pismo Komisji Dyscyplinarnej z dnia 6 maja 2021 r. – k.20

Po uprawomocnieniu się orzeczenia, dyrektor szkoły podstawowej, w której zatrudniona była M. S., przywrócił ją do pracy z dniem 5 maja 2021 r. i wypłacił jej wyrównanie wynagrodzenia zasadniczego ograniczonego uprzednio o 25%, dodatek wiejski i wyrównanie nagrody jubileuszowej brutto. Ponownie zaczęto również wypłacać powódce dodatek za wysługę lat.

Dowód:

- pismo pracodawcy z dnia 10 maja 2021 r. – k.21

- pismo pracodawcy z dnia 31 maja 2021 r. – k.22

Powódce M. S. nie wypłacono wyrównania dodatku za wysługę lat od 1 listopada 2020 r. do 30 kwietnia 2021 r. w kwocie po 763,40 zł miesięcznie, łącznie 4.580,40 zł.

Dowód:

- pasek płacowy z 1 czerwca 2021 r. – k. 23

Wezwaniem z dnia 26 maja 2021 r. M. wezwała pozwanego do wypłaty dodatku za wysługę lat, jednak władze szkoły uznały roszczenie za bezzasadne.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania – k. 24-26

- odpowiedź na wezwanie – k. 27

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny ustalony również na podstawie przedłożonej przez strony dokumentacji, która nie była kwestionowana w zakresie przedstawionych w nich okoliczności.

Spór dotyczył oceny prawnej. Z uwagi na odmienne stanowiska stron, sąd dokonał analizy art. 85 u ust. 2 i 4 Karty Nauczyciela, mając również na uwadze treść art. 30 ust 1 Karty Nauczyciela.

Zgodnie z art. 30 ust. 1. Karty Nauczyciela (Dz.U. z 2021 r. poz. 1762) wynagrodzenie nauczycieli, z zastrzeżeniem art. 32, składa się z:

- 1) wynagrodzenia zasadniczego;
- 2) dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, w tym z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy, oraz za warunki pracy,
- 3) wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw;
- 4) nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, świadczenia, o którym mowa w art. 53a, i dodatku, o którym mowa w art. 54 ust. 5.

W myśl natomiast art. 85u Karty Nauczyciela

1. Wynagrodzenie zasadnicze nauczyciela oraz nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły w okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków może ulec zmniejszeniu, a tymczasowo aresztowanego ulega zmniejszeniu najwyżej do połowy, w zależności od stanu rodzinnego nauczyciela, począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nastąpiło zawieszenie.

2. W okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków nie przysługują dodatki oraz wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe.

3. W okresie odbywania kary pozbawienia wolności nauczycielowi oraz nauczycielowi pełniącemu funkcję dyrektora szkoły nie przysługuje wynagrodzenie.

4. Jeżeli postępowanie karne lub postępowanie dyscyplinarne zakończy się umorzeniem z braku dowodów winy albo wydaniem wyroku lub orzeczenia uniewinniającego, nauczycielowi oraz nauczycielowi pełniącemu funkcję dyrektora szkoły należy zwrócić zatrzymane kwoty wynagrodzenia.

Zdaniem sądu, analiza przepisów wyżej wskazanych, daje podstawy do przyjęcia, że w czasie zawieszenia w czynnościach nauczyciela z uwagi na toczące się przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne (niezależnie czy w następstwie dalszych ustaleń nauczyciel dopuścił się zarzucanego czynu, czy też został uniewinniony) nie przysługuje mu w ogóle prawo do dodatków i wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe. Katalog dodatków określony został w art. 30 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela i znajduje się w nim m.in. dodatek za wysługę lat. Ustalenie, że w czasie zawieszenia nauczyciela w swoich obowiązkach nie ma on w ogóle prawa do dodatku za wysługę lat, a jedynie do wynagrodzenia zasadniczego w obniżonej ewentualnie wysokości, wynika z brzmienia przepisów art. 85u ust. 2 KN, w którym ustawodawca wskazuje na „nie przysługiwanie dodatków oraz wynagrodzenia za godziny nadliczbowe” .

Nie budzi także wątpliwości w doktrynie i orzecznictwie ,że nie służy w ogóle prawo do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe w okresie zawieszenia czy prawo do wynagrodzenia w okresie pozbawienia kary wolności. (por. wyrok SN z dnia 18.04.2011r. III PK 62/10, wyrok SN z dnia 23 maja 2019r. III PK 72/18, Komentarz do art. 85U KN pod red. Andrzeja Szymańskiego, Joanny Rozwadowskiej-Skrzeczyńskiej, Marii Szymańskiej w programie Lex)

W ocenie Sądu Rejonowego brak podstaw do przyjęcia aby sformułowaniu” nie przysługuje” użytego w tym samym przepisie nadać inne znaczenie w zakresie prawa do dodatków.

Nauczyciel zawieszony w pełnieniu obowiązków oprócz ograniczenia wynagrodzenia zasadniczego , w ogóle traci prawo do dodatków określonych w art. 30 ust.1 pkt.2-4 KN. (kom. do art. 85u KN w programie Legalis K. L.). Zgodnie z zasadą prawa pracy wyrażona w art. 80 kp w związku z art. 91 c KN za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas , gdy przepisy prawa tak stanowią. Skoro przepisy KN stanowią, że w okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków nie przysługują dodatki to nie są to zatrzymane kwoty wynagrodzenia o których stanowi art. 85u ust. 4 Karty Nauczyciela.

Mając powyższe na uwadze Sąd powództwo oddalił.

Sąd nie obciążył powódki kosztami procesu pozwanego na mocy art. 102 kp. Sąd miał na uwadze ,że sprawa dotyczyła problemu prawnego , który wymagał oceny. Cały czas występują spory w doktrynie w zakresie prawa do dodatku wiejskiego. Powódka przedstawiła interpretację art. 85 u , z którą sąd się nie zgodził , lecz która może stanowić uzasadnioną podstawę do nieobciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego pozwanego.

Stosownie do treści art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie było podstaw do obciążenia pozwanego opłatą od pozwu od uiszczenia której powódka była zwolniona na mocy ustawy. Sąd opłatą od pozwu obciążył Skarb Państwa.

Sędzia Alina Kordus-Krajewska